

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL.

19-ik szám.

Csütörtök, május 8-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlegezen beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtabélyeg is beküldendő.

Magan hirdetések:
A 3-hasabos garmondos elsőhirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, május 7-én.

a. Az idegesség és kedélyizgatottság, mely jelenben még az ország-házbán nyilatkozik, ma holnap a vidékre lesz áttűtetve, a hol tekintve a választási mozgalmakat, még szaporábban és erősebben fog nyilatkozni. Sorrendbe került birtok eladásoknál az alkuszok száma is szaporodik, s azok nem igen örülnek, ha az üzlet befolyásuk nélkül, az eladók és vevők között köttetik meg.

Vannak — nem mindég tiszteleltre méltó — egyének, a kik mint hírneves kortesek a választások alkalmával, bámulatra méltó ügyességgel tudják a képviselőségre vágyók zsebeit kiüríteni. — A megválasztott képviselő vagy meg nem választott jelölt azután, három éven át alig bírja a váltókat fizetni vagy prolongálni, míg a szavazatokra geschäftelő kortes alkusz, három évre meglehetősen biztosítja, nem épen tiszteleltre méltó existenciáját.

Az ilyen urak azután nem mindég örvendenek a választások sima lefolyásának. Mennél nagyobb és erősebb a küzdelem, a jó kortes annál dicsőségebben produkálhatja magát s annál jelentősebb árt szabhat közreműködésének.

Az ilyen lelkiismeretlen szavazatsensálók szokták azután a kormány gyalázásában, gyanúsításában és rágalmazásában, az ocsmányságok phrasaeológiáját kimeríteni, és az értelmetlen tömeget oly ígéretekkel vezetni félre, melyek csak is a mindentudó és mindenható Isten által volnának beválthatók.

a) Az adót a minimumra fogja le szállítani.

b) Keresztül viszi, hogy a közbirtokos legelőjéből és erdejéből, a község legelőjéhez és erdejéhez 100—100 hold hasítások.

c) Megszünteti a regálét. A bírótól kezdve a csordásig mindenki szabadon mérhet bort és pálinkát.

d) Állam csődörökkel fog fedeztetni.

e) Eltörölteti a fegyver adót.

f) Megakadályoztatja a polgári házasságot.

g) Megsemmissíti a hid és kövezet vámot.

h) Törvénybe iktattatja: hogy a Nazarenusokat, Anabaptistákat, Methodistákat, Athaistákat és Singularistákat senki se háborgathassa stb. stb.

Röviden, a mérsékelt ellenzék kormánya alatt azt teheti mindenki a mit akar; a socialisták és communisták békén működhetnek, az anarchisták nyugton aludhatnak.

Mint hogy pedig az emberek akaratokan kívül szoktak, születni és meghalni a keresztelés és temetés az ő fenntartásuk alatt ingyenbe kerül.

Az illetéktelen bolondításokért kap azután a hírneves kortes egyes szavazó emberszámban 10 vagy 5 frtot; ő pedig fizet egyes szavazónak 1 frtot vagy 50 krt. Vannak a kik egy liter borral, három deczi alkohollal és egy pár szafaláddal is megelégszenek.

Istennek hála a nép napról napra belátóbb lesz, és az ilyen vokshalászokat, még megis husángolja.

A kormány törekvése és működésének eredménye, olyan tükör, a melybe pártkülönbség nélkül mindenki bele tekinthet, és valamint nem szükség, hogy magát illúziókban ringassa, úgy másrészt az abban feltűnő alakot se képes bármintő bűnös szándékkal vagy roszakarattal eltorzítani.

A nép mai napság már jól lát és jól hall- és nem hiúság vagy dicsvágy, hanem helyesen értelmezett, anyagi és erkölcsi eredmény nyomán bírálja meg a kormány működését és annak eredményét.

Időszakunkban könnyebb egy képviselői aspiránst, mint egy szavazót a dulkamara kortes vezéreknél elbolondítani.

Tizenhat év leforgása alatt elég ideje volt, a kevésbé értelmezett osztálynak is megtanulhatni, mennyit nyomnak azok, a kik fűt-fát ígérnek, s melyek azon ígéretek, a melyek valósíthatók.

A dialektika hatása mindjobban gyengülni kezd, és a Verhovay fajta szónokokat, nem szónoklataik, hanem tetteik nyomán szokták mérlegelni.

Azon kisebb és nagyobb szabású apostolok se ismeretlenek már, a kik az ország különböző vidékeit bebarangolva, s ujjait az ország seibe bedugva, nem azért gyanúsítják és rágalmazzák a kormányt, hogy e sebek behegzeslessenek, hanem hogy ők juttva uralomra, ismert és régi természetükhöz hiven, azokat még jobban elmérgesítjék.

A mérsékelt ellenzék kezét fogva a szelső baliakkal, hiában sarkantuzzzák egymást, az igaztalanabb igaztalanabb vádakra és kortesfogásokra; a választások eredménye befogja bizonyítani: hogy a félre vezethetők és elbolondíthatók száma napról napra gyűrűlni kezd, s az alsóbbosztálybeliek is saját lábaikon járnak, és önféjükkel gondolkoznak.

Ha veszt is valamit a kormány a vámon, kétszeresen nyeri meg a révén!

Jegyzőkönyv.

Felvetett Nagy-Kikindán a „Torontálmegyei Gazdasági Egyesület” igazgató választmányának 1884. évi április hó 23-án tartott rendkívüli ülésén.

Jelen voltak: Hertelendy Gyula igazg. alelnök, Deschán Arthur, gr. Karátsonyi Aladár, Vinczevidi Izidor, Babics József, Horváth Károly választmányi, dr. Bogdán Zsviko, Bezuk Lajos, Erdősi Dániel, r. tagok és Bartók Géza titkár.

1. Elnöki igazgató alelnök a jelenlevők üdvözlésével az ülést megnyitja és tárgyalásra kéri a régi egyet vagyona és irományainak megvizsgálására, a követelések iránt átszámított jogokra javaslatot tételre, az 1883. évi számadás megvizsgálására és 1884. évi költség előirányzat szerkesztésére kiküldött bizottságnak jelentését.

A jelentésül betervezett jegyzőkönyv olvastatván, a régi egyetlőtől átvett vagyon, irományok és ingóságokra vonatkozó intézkedések helyesülégre tudomásul vétettek, a még hiányzó tárgyaknak a volt titkár T. Poroszkay Béla úrtól leendő bekeresésére meghatalmazatik az elnök, arra nézve szintén, ha a régi egyet Beeskereken lévő fényezett szekrényének ottani eladása érdemesnek nem mutatkoznék, hogy annak ideszállítását eszközölje.

A régi egyet kintlévő alapítványai, azok évi kamatai és a hátralékos évi tagdíjak iránt az új egyesületre átszámított igényekre vo-

natkozólag Babics József, gr. Karátsonyi Aladár, Vinczevidi Izidor, dr. Bogdán Zsviko felszólalásaira:

határozatott a bizottsági javaslat elfogadásával a régi egyesület alapítóit vagy örököseit felkérni, hogy az egyesületbe lépjenek, illetőleg alapítványukat ujtassák meg, ha pedig ezt kisebb mértékben tették, alapítványuknak a réginek megfelelőleg való kiegészítésére. Az alapítványok után esedékes évi kamatok az újra alakulás évéig (1883.) szintén bekerendők, ugy az évdíjas tagok hátralékos tagdíjai is.

Ezen felszólítások intézésére megkerestetik az elnökség.

A bizottság által előterjesztett 1883. évi vagyoni állapot és számadás 4820 frt 19 kr. bevétel, 443 frt 75 kr. kiadás és 4376 frt 44 kr. pénztári maradvánnyal

örvendetes tudomásul vétetvén, ezen összegek jegyzékének a közgyűléshez való áttételével jelentés tételik.

A betervezett költségelőirányzat 2310 frt szükséglet és 3338 frt 26 kr. fedezettel tételenként előadatván,

helybenhagyatott s a szükséglethez előre nem láthatókra 150 frt pótlólag felvetetett, ugy, hogy a 3338 frt 26 kr. fedezettel szemben áll most 2460 szükséglet.

Ezen összegek tételenként összeállított jesszéke hasonlólag a közgyűlés elé terjesztetik.

Elnök indítványára: a kiküldött bizottságnak ügybuzgó tevékenységéért, az elnökségnek a pénztár kezelése körüli szives fáradozásáért köszönet szavaztatott; és megkéretett az elnökség, a pénztár további vezetésére.

2. A mosonymegyei gazd. egyetnek a gazirts érdekében törvényintézkedések megalkotásáért, a kormányhoz intézett s az egyesületnek pártolásra átküldött felirata olvastatván: pártolólólag a kormányhoz felirat intézése és erről a mosonymegyei egyetnek átíratilag értesítése határozatott. Az ügy elintézése az elnökségre bízatik.

3. A kiskuküllömegei gazdasági egyetnek a romániai marhabehozatal részleges engedélyezéséért a vámmentes bor és szesz kivitel recompenzatiójával, a kormányhoz intézett felirata:

tudomásul szolgál.

Az erdélyi gazd. egyetnek a romániai marhabehozatal ellen és az 1885. évben megújítandó kereskedelmi szerződésben a gabona vámmentes behozatalának megszüntetése iránt a kormányhoz intézett és meggyenk alispánja által véleményre áttett felirata:

pártolólólag véleményeztetett és a megyei alispánnak e vidék gazdasági érde-

TÁRCZA.

A szegedi „Somogyi-könyvtár”-ról.

(A „Nemzet”-ből.)
(Vége.)

Az elősorolt tudányszakokba beosztott művekről külön betűrend és külön szakcímek állnak készen, melyek minden dicséretlen felül álló ritka szorgalommal és kitűnő szabotossággal a legújabb, a legjobb rendszerek szerint készítettek.

A incunabulumok száma 66. Ezek közül 41 nem hazai nyomtatvány. A legrégebb 1473-ik évi, aranyozott initialekkel. Magyar őnyomatvány 25 darab van. Legrégebb Monoszlói Andrásnak 1589. évi könyve: „Az idvőségbe intő kepeknek tiszteletiről.”

Kiválóbb értéket kölcsönöz a „Somogyi-könyvtárnak” még az a figyelemre méltó körülmény, hogy az egyes tudányszakok forulasaiban elsőrendű szerzők, a legjelesebb forásmunkák igen drága, sőt ritkán találhatók publikációk találtnak. — Fejér „Codex diplomaticusa” teljesen megvan. Hazai történelmünk ismeretes alapművei: Katona, Kazi, Palma, Béli, Pray, Teiner, Bonfin, Istvánfi, Battyan, Bizarrus, stb. mind fellelhető. A földíratot illetőleg Pertermann, a „Globus”, a francia „Le tour du Monde” és a „L'Univers” állnak rendelkezésre. A felettebb gazdag theologiai szakban együtt vannak még a Bollandisták „Acta sanctorum” című nagyrétkü monumentái is és a Migne összes kiadványai. Az archaeologusok fellelőjék

a bourbon „Real Museumot”, a francia „Revue Archaeologique”-t, nagy mennyiségű régiségi atlasokkal, galériákkal, az elgini márványtáblákkal, Layard ninivei ábrával, a szerbiai bizánci monumentákkal stb. — A bibliographusok számára ott van Graesse „Trésor”-ja, a „Le bibliophile français”, Brunet, Hain, Bauer, Denis és Henzius jelesnél jelesebb kiadványai. Kimerítő, terjedelmes és szakencypédiák gazdag collectióban van jelen. A „Diderot”-féle nagy francia encyclopédiát két kiadásban is láttam. Megvan az „Ersch” és „Gruber”-féle is, ugy szintén „Mellando” nagy encyclopédiája, mely egyszerűsind becses erkele, mert egykoron Miksa mexikói császár tulajdonát képezte. Fellelhető a könyvtárban a legjobb hazai és idegen encyclopédicus folyóiratok is, elejétől fogva végig teljesesen. Például a Lazarus és Steintal „Deutsche Zeit- und Streifragen” és a Virchow „Vorträge” című igen becses és teljesen ritkán található gyűjtemények. Megvanak az ázsiai társaságnak összes kiadványai, a francia és britanniai „Revue”, a szentpétervári, bécsi, párisi, müncheni és a budapesti magyar academiák összes évkönyvei, értekezései, s e roppant sorozatban a lipcsai régi tudós társaságnak teljes példányban ritkán található igen becses kiadványa, az „Acta eruditorum”, melynek provenientiajánál fogva is értéke van, a mennyiben egykor Szaniszló Agostoné volt, honnan Kolonics váradí püspök birtokába ment át. A világtörténelmi osztályban fellelőltam Muratorit folio és quart kiadásban, a „Monumenta Boica”-t és a Hormayr évkönyveit. A szép-művészeti osztályt, a drezdai, pittii, párisi, római stb. képcsnarok aczélmetszetű gyönyörű műremeikei díszítik. A ki a világ

festészeti és szobrászati műremeikeit tanulmányozni óhajta, a Somogyi-könyvtár gazdag galériái mellett kielégítheti kívánságát és tudvágyát. Hozzá teszem, hogy a temérdek mennyiségű foliánsok, kötetek majdnem mind igen izléses aranyveretű kötéssel bírnak, s tetszelős elhelyezésök által a szép faragványi szekrényekben, a kifestett és tisztára kifényezett termekben, kulcsinra nézve is megkapó benyomást tesznek a szemlélőre.

A hírlapirodalmi osztályban láttam a bécsi „Curier” és a Kulcsár-féle „Nemzeti Ujságot”. De legbecsebb ezen osztályban a „forradalom zurnalisztikájának” igen gazdag, majdnem teljes képviselete. Megvan a „Budapesti Híradó”, a „Néparátja”, a „Reform”, „Társalkodó”, „Figyelmező”, „Hetilap”, az „Erdélyi Ellenőr”, a „Charivári”, „Rádikál lap”, „Népelem”, „Múlt és jelen”, „Kosuth Hírlapja”, a „Honvéd”, „Márczius 15-ike”, a „Der Ungar”, az „Allgemeine Oesterreich. Zeitung” és végül a „Közöny”. Egy egészen külön polcot foglal el a maga számára a teljes példányban együtt levő „Augsburger Allgemeine Zig.”

A nemes város, mely eddigél már 20.000 frtot áldozott a könyvtár berendezésére, évi 1000 forintot ajánlott fel a hazai és külföldi irodalmi szaporulatnak folytonos beszerzésére. Ráth Mór, budapesti könyvkiaó és országos tisztelt irodalom- és tudománybarát, 5000 frt értékű választást engedélyezvén a könyvtárnak saját kiadványaiból, e hazafias ajánlat folytán a könyvtár magyar szépirodalmi osztálya is, mely aránylag legkevésbé van képviselve, lehetőleg még a jelen évben ki fog egészíteni.

A könyvtár élén, mint igazgató-könyvtáros, Reizner János, a ritka műveltségű, tudományosan képzett, volt Szeged városi fő-

jegyző áll, kit a hazai közönség becses történelmi értekezéseiből rég óta ismer. Az ő személyének dicséretes tulajdonai: szép tájékozottsága az irodalmi termelés multjában és jelenében, könyvtártudományi képzettsége, kiváltképpen pedig fáradsáttalan szorgalma és igazán lelkes ügybuzgósága adják meg a Somogyi-könyvtárnak a tudományos intézet nimbusát és teszik annak tudománykincseit rendszeresen és gyorsan használhatókká. Neki lehet köszönni, hogy a könyvtár ily rövid idő alatt rendezve lett, s megnyitása a királylaltogatás programjának egyik legfényesebb pontját képezte. Vele és mellette működik még egy alkönyvtáros és egy könyvtári szolga.

Ezt a csekélyszámú személyzetet azonban csak ideiglenesen kell tekintenem; mert teljes lehetetlennek tartom, hogy három ember a publicum igényeit is kielégítse, meg a könyvtár rendezési és nyilvántartási számtalan teendőknek is megfelelőhessen.

Egyébiránt az itt-ott még netán előforduló hézagok kitöltése, a hiányok pótlása nem fog magára sokáig várakoztatni. Tisza Lajos volt kir. biztos ur ő nagyméltóságában oly fenkölt szellemű, nemeskeblű pártfogója van a „Somogyi-könyvtár”-nak, ki valamint eddigél a legnagyobb gondossággal volt, hogy a felmerült nehézségek deczára a könyvtár Szeged városának megszereztessek ugy ezen- tül is bizonyára figyelemmel fogja annak további fejlődését kísérni és felvirágoztatását előmozdítani.

Ha Szeged egyetemet kap: a könyvtár jövője és tudományos hasznavehetősége is biztosítva lesz. A két intézet ki fogja egymást egészíteni!

Dr. SZENTKLÁRAY JENŐ.

keinek figyelembe vételével leendő körülményes értesítése az elnökségre bízott.

4. A varjúk és hollók köteleességszerű pusztítása érdekében hozandó közigazgatási szabályrendelet megalkotása iránt vélemény adásra a megyei alispán által intézett átirat olvastatván, Deschán Arthur. gr. Karátsanyi Aladár stb. felszólalásai után:

A fekete és tarka varjúk bár a fergek pusztítása által hasznosak lehetnek, de a vetésekre különösen a fekete varjú ártalmasnak nyilvánított és pusztítása megdíjazások kitüntetésével is kereszttul viendőnek véleményeztetett. Legsikeresebb pusztítási eljárás-ként a fészkek szétrongálása ajánlatik; lövetésük csakis a vadászatra jogosultak vagy azok közözei által történjen és e tekintetben — a vadászati kihágásokra nyíló alkalom figyelembe vételével — kivételes engedelmények adását a választmány nem tartja megengedhetőnek. E szabályrendelet megalkotásánál megkeresendő azonban a megyei alispáni hivatal, hogy a figyelem, tekintettel kártékony voltukra, még a szarkákra is kiterjesztessék.

A jutalmak kiosztása a felmutatott tárgyak és varjufelek után történhetik.

Elintézésel megbízott az elnökség.

5. A nagyméltóságú földmívelési ministerium által közérdekű gazdasági tudósítások beszerzésére adományozott 200 drb levelező lap.

A megye minden egyes járásában egy-egy tudósító részére felosztatik, kik tudósításait a földmívelési ministeriumnál szokásos módon havonként eszközölkék; járásonként a következők urak kérendők fel: a nagy-beckerekire Papp Simon, a zombolyaira Hecker Antal, a módosira Gyertyánffy János, a bánlakira ifj. Dániel Pál, a párdányira Jenovai Imre, az alibunárra Dadics Alajos, az antalfalvirálszakovits Milan, a pancsovaira Jorgovits Photius, a t.-becseire gr. Karátsanyi Aladár, a t.-kanizsaira Tallian János, a nagy-szt.-miklósiakra Rónay Ernő, a perjámosira Hartner József, a nagy-kikindaira Deschán Arthur és a csenejőre Csávossy Gyula.

A felhívás és szétosztás az elnökségre bízottik.

6. Babits János választmányi tag urnak a tavaszi közgyűlés idejének megállapítása iránti indítványa tárgyában:

Elnök előterjeszti, hogy a megyei tavaszi közgyűlés ideje kitűzve nincsen, valószínűleg május hó 12-én vagy 18-án tartatik; az ugyanakkorra tervezett egyesületi közgyűlés annak első napja délutánján tartható meg, amikor a megyei gyűlésterem átengedése iránt intézkedett.

Örvendetes tudomásul vétetvén, határozottat ugyanott a közgyűlést megelőzőleg egy választmányi ülés tartása; egyzersmind megbízott az elnökség és titkár a meghívókat annak idejében közölni.

7. Titkár személyes megbízásból jelenti, Reviczky Tamás választmányi tag urnak süjtöt kedély állapota miatt a közügyektől egyáltalán távol maradása folytán a biztosítás ügyében elnöki minőségben nyert megbízásáról való lemondását.

Sajnos tudomásul vétetvén, helyettesül Babits József választm. tag ur kérését föl.

Több tárgy nem lévén, elnök eljenzések közt az ülést berekeszti s a jegyzőkönyv hitelesítésére Vinczehidi Izidor és dr. Bogdan Zsvikó urakat kérte.

Kelt mint fent.
Bartok Géza, Hertelendy Gyula, titkár. igazgató alelnök.
Hitelesítik: Vinczehidi Izidor. Dr. Bogdan Zsvikó.

Szabályrendelet

a volt urbéres összes végvidéki ugynevezett „gewehrscheinista“ és azon szerződéses községeknek — melyek tulajdon külsőségeknek bírnak és magokat megváltatták — mint testületeknek a megyei gazdasági egyetbe alapítókként való kötelező belépéséről.

1. §. A megyei volt urbéres, összes végvidéki, ugynevezett „gewehrscheinista“ és azon szerződéses községek — melyek tulajdon külsőségeknek bírnak és magokat megváltatták — mint testületeknek a megyei gazdasági egyetbe alapítókként belépni.

2000 lélekig 50 frittal,
2000 lélektől 5000-ig 100 frittal,
5000 felül 200 frittal.

2. §. Az alapító községek köteleztettek az általuk a gazdasági egyetbe alapítókként fizetendő összeget négy egyenlő részletben négy év leforgása alatt fizetni.

3. §. Az alapító községek köteleztettek az alapító összegeket az 1885—1888-ik évi költségvetésben felvenni.

4. §. Jelen szabályrendelet 1885-ik évi január 1-től lép életbe.

5. §. Azon községek, melyek már ezen szabályrendelet életbelépte előtt a gazdasági egyet pénzarába valamely összeget befizettek, annak kiegyezésére köteleztettek a jelen szabályrendelet értelmében.

6. §. Jelen szabályrendelet végrehajtásával a megye alispánja bízatik meg.

80. kgy. sz. 1547-84. Törvényhatósági-lag helybenhagyatik. Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1884. évi mártius 10-én és folytatva tartott rendkívüli közgyűléséből.

Selyemtenyésztés Torontálmegyében.

Már a lapok útján is említve volt azon fokozat, melylyel selyemiparunk a legutóbbi időben évről-évre emelkedik; mert míg 1879-ben az egész országban az összes beváltott 2507 kilo gubóért 2809 frt 89 kr. egy a mult 1883. évben az egész országban az összesen 72142 kilóra emelkedett gubótermésért 78185 frt 11 kr. lett kifizetve a tenyésztőknek.

Pancsován Torontálmegyében egy 60 orsóra berendezett selyemfonógóyar létesített, mely száznál több munkást foglalkoztat naponta.

Nem tartjuk érdekteleennek, ha ezen adatokhoz még a következő és különösen Torontálmegyét illető statisztikai kimutatást is közöljük, melynek csak most jutottunk birtokába.

Kimutatása Torontálmegye 1883. évi selyemgubó termésének.

A községek és járások neve	Területük négyzetkilométerben		Kültartó lett a járásban beváltott gubó ar. ar. oszlopban		Egy kilogramm selyemért
	kilo. dg.	ft. kr.	kg.	ft. kr.	
Pancsova város	872 20	955 22	113 37		
Nagy-Beckerek város	74	79 77	13 29		
Városok összesen	946 20	1034 99	11 50		
Tör.-becsei járás:					
Franyova	56 60	57 42	57 42		
Melencze	56 70	44 45	44 45		
Tör.-becsei járás összesen	113 30	101 87	50 93		
Tör.-kanizsai járás:					
Oroszlámos	36 40	36 61	36 61		
Perjámosi járás:					
Perjámos	46 80	42 29	42 29		
Bánlakai járás:					
Bánlak	35 90	35 10	35 10		
Párdányi járás:					
Gyúlvész	1 50	—	89	—	89
Antalfalvai járás:					
Antalfalva	666 30	657 60	34 61		
Baranda	20	19 80	19 80		
Debeljácsa	92 70	92 62	30 86		
Lajosfalva	81 30	91 62	13 08		
Leopoldova	283 30	311 61	16 40		
Oppova	24 30	26 50	26 50		
Antalfalvai járás összesen	1167 90	1199 75	24 47		
Pancsovai járás:					
Borosa	18 90	18 20	2 60		
Bresztovác	91 40	100 44	11 16		
Czrepája	53 34	52 01	3 46		
Dolova	412 40	447 70	12 10		
Franzfeld	326 30	354 67	12 66		
Glogon	955 06	1043 20	16 82		
Homoltez	885 80	984 98	12 96		
Jabuka	1104	1206 64	10 31		
Ovesa	3	2 78	—		
Sztársóva	448 30	483 57	11 24		
Szeferin	48 30	51 45	25 72		
Ujfalu	71 80	74 12	3 52		
Pancsovai járás összesen	4418 60	4819 74	11 26		
Alibunári járás:					
Alibunár	20 50	20 75	20 75		
Petrovosszello	35 20	30 95	19 97		
Szamos	22 20	23 50	7 83		
Szeleus	41 40	46 25	11 56		
Alibunári járás összesen	119 20	130 45	14 49		

Összesítés járásonként.

J á r á s	Területük négyzetkilométerben	Kültartó lett a járásban beváltott gubó ar. ar. oszlopban	Egy kilogramm selyemért
	kilo. dg.	kg.	ft. kr.
1. Városok	946 20	1034 99	11 50
2. Török-becsei	113 30	101 87	50 93
3. Török-kanizsai	36 40	36 61	36 61
4. Perjámosi	46 80	42 29	42 29
5. Bánlakai	35 90	35 10	35 10
6. Párdányi	1 50	—	89
7. Antalfalvai	1167 90	1199 75	24 47
8. Pancsovai	4418 60	4819 74	11 26
9. Alibunári	119 20	130 45	14 49
Torontálmegyében összesen	6885 80	7401 69	12 87

Ezen kimutatásból valóban örvendetes tudomást szerezhetünk magunknak azon szép haladásról, melyet a selyemipar nem csak az ország nagy részében, de különösen megyénkben tett, sőt méltán fokozhatja örömmünk az azon komolyan számba veendő körülmény, hogy azon jövedelem, mely a fenti kimutatás szerint a megye egyes községeiben a selyemtermelés után kifizetett a nép legszegényebb osztályának esik javára csakis rövid 4—5 heti csekély fáradsággal járó munka után ép azon időben, melyben minden egyéb kereseti forrás jó formán el van zárva előtte, t. i. nyári munkák idejének bekövetkezése előtt.

Ezen körülménynek élénkébb illusztrációjul álljon meg itt, hogy a megye valamennyi selyemtenyésztőjének együttesen minden néven nevezendő összes adója 1883-ban 3935 frt 99 1/2 krt tett ki, nyertek pedig ugyanezen tenyésztők beváltott selyemgubóikért 1883-ban összesen 7401 frt 69 krt.

Megemlíthetők véljük még e helyen, hogy az egész országban az összes tenyésztőknek összes évi adója 1883-ban 37967 frt 79 krt tett; az általuk termelt selyemgubóikért pedig kifizetve lett nekik összesen 70278 frt 54 krt.

Kimutatván ezzel ezen örvendetes eredményt, lehetetlen meg nem emlíkeznünk azokról, kiknek ezen eredmény leginkább köszönhető.

Ezek első sorban a megyei hatóságok, kik minden alkalommal a legnagyobb készséggel követték el mindent ezen iparág támogatására, továbbá nagyrészen köszönhető ezen eredmény a községi lelkész uraknak, a községi elöljárók és néptanítóknak, kik helyesen fel-fogva ezen iparág üdvös voltát, nemes hivatásukhoz képest kitartó buzgalommal iparkodtak a nép érdeklődését ezen ipar iránt felkeltetni, annak gyakorlására a népet buzdítani, tisztes kereset forrást mutatva neki, jelentékeny mérvben járultak ezzel a haza anyagi erejének szilárdításához, mert ép a nép legszegényebb osztályához tartozó egyes családokat tisztes munkára serkentve, utat mutattak nekik azon anyagi jólét eléréséhez, melynek hiánya sok esetben okozója a mivelődés és erkölcsiség hanyatlásának.

Szeretjük reményelni, hogy ezen tényezők ezen évben is mindent el fognak követni, hogy minél számosabban jelentkezzenek a tenyésztésre vállalkozók, és nem egyedül a tenyésztésre, de buzdítani s felkeltetni fogják a népet, különösen a községekben a nagyobb érdeklődést a szederfa tenyésztésére is, mely egyik alapfeltétele ezen üdvös iparág kifejlődésének.

Tanügyi tapasztalatok.

Szükségtelen is talán mondanom, mily nemes elhatározással s tettekre kiható cselekvési ösztönnel lép ki a tanítóképző intézetből a mai tanító-nemzedék az életbe. Bármennyire tarjék is fel előtte tanárai azon utításokat, melyeket neki mint utóérőnek kell kezdeni és egyszerűsind be is fejezni, vagy legalább a végző felé hova-tovább közelebb hozni, mégis hűshöz illőleg száll ki a sikra, elég bátorságot és képességet érezvén magában mindazon követelményeknek megfelelni, melyek a mai korban oly nagy mérvben vannak a tanító névhez fűződve, hogy attól elválaszthatni szinte lehetetlennek látszanak. Alig merül fel valamely eszme, mely országra szóló leendő, annak kivételét egyedül a néptanítótól várják. Ilyenek: néptanító változtatás és szelidítés meg a mindinkább lábrakapó rossz erkölcsök! Lobogtasd a tudomány és felvilágosodás zászlaját! Jajtsd meg hazád hanyatló közigazgatási viszonyait; szoktasd leendő polgárait takarékoságra; képezz növénydekből munkás, szorgalmas hazafiakat! Adj hazádnak bátor, hazaszerető harcosokat, kik megvédjék azt veszteli időben! Ennyi sőt még sokkal több ilyen feladat vár reánk, melyeket szent misszionknál fogva teljesíteni kell, ha a társadalmi igények szerint a tanító névre számot akarunk tartani s arra magunkat érdemesíteni kívánjuk. Hogy mi egy ország tanítóereje s mily nagy horderejű annak hivatása, szépen van kifejezve hazánk egyik legnagyobb írójának következő szavaiban: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani s ezen hadviselés a néptanítókra vár! Avagy a „legnagyobb magyar“ szavai: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“ nem vonatkoznak-e első sorban tanítókra? Kossuth nagy hazánk mily gyönyörű szavakkal eszeltte a néptanító nevet egy fővárosi tanítóhoz intézett levelében. Bizony gyönyörű s hangzatos szavak! Valóban büszkének lehetünk, hogy oly fontos tényezőnk ismeretünk el. Azon szavak lelkesítsék a nemzet napszámait jelenleg még sok esetben rút hálálansággal fizetett önfeláldozásaikkal járó fáradozásaikkban. Az inént felhozott örök emlékü idézetek bővebb fejtegetése igen messze vezetne tulajdonképen céltól, amennyiben már egyszerű felemlítések által is kissé letértem azon utról, melyet igénytelen munkám czimével magam elé tűztem.

Azon világ, mely a kezdő tanító előtt ideig-óráig oly sokat igérőnek mutatkozott, rövid idő alatt bemutatja magát egész elődíségében vagyis jobban mondva a tetterős tanító élénk cselekvési hajlama legtöbb esetben hajótörést szenved az őt környező és meg nem értő emberek elfogultságának köszikléjén. — Nemcsak az ugynevezett félműveltek, de a műveltségre határozottan számot tartók között is vannak olyanok, akik nem tudják vagy nem akarják eléggé méltányolni a hivatásának mindenben megfelelni akaró tanító működését. Ahol egyes tudakos, üres fejű tanügy „kapacitások“ arrogálják maguknak a tért, léptenyomon akadályokra talál a lelkiismeretes s önzertes tanító, ha valami újításhoz fog és csak azért is utjába állnak s gáncoskodnak törekvéseiben, mert önzertes, aki a maga szakmájában önállóan kíván működni. Nem akarják elhinni az e fajta, álarozot viselő álpädagogusok, hogy ugy értenek a tanügyhez, mint a hajdu a harangöntéshez. De hogy a világ előtt e téren való semmisségök ki ne látszassék, játsják a pädagogus szerepét olykép, hogy a derék, képzett tanító általuk meg nem értett törekvéseinek minden alkalommal gátot iparkodnak vetni. Ha pedig az ő agyfűrt fejökben valami csodabogár szülemlik meg, azt minden tévona nélkül el kell fogadni a szegény tanítónak, mert ő csak tanító. Egy olyan személy, akinek szerény megélhetési viszonyaival meg kell elégedve lenni s tudományán kívül semmi eszköz nem adatott rendelkezésére, hogy a tanügyben hivatalosan sáfarkodókat meglegckéztethetné. — A legtöbb laikus ugy vélekedik még mai nap is, hogy a tanító hivatala csupán az iskolai négy fal között van utalva, azonkívül az ő működése megszűnik. Szerintök a tanítónak iskoláján kívül nincs egyéb kötelessége mint minden anyagilag különb, de szellemileg kezdetleges embernek tédét-fejét hajtani; akaratát másokénak pedig alárendelni, hivatalával járó

kötelességének tartása, mert ellenkező esetben kigyót-békat kiáltanak a szót nem fogadó makranczos tanítóra. Polgári jogait a magasabb sugallat szerint tartozik gyakorolni, mert ő saját meggyőződését nem követheti, hisz ő csak tanító, akinek mindenki parancsol, míg ő senkinek. Az ő feladata az alázatosság erénye. Nem gondolják meg az ilyen elfogult atyafiak, hogy az újabb tanítónemzedék nagy része tudományilag már annyira van képezve, hogy a társadalmi és polgári élet bármely irányával szemben magának díszes állást s tisztességes nevet vívhat ki; nem gondolják meg, hogy a mai kor tanítóit nem magán-érdekszolgák többé, hanem néptanítók. Már maga e név is lelkesedéssel tölt el mindent, aki azt viseli s lelkesítőleg hat arra, amire törekedni szent kötelesség. De magasztos hivatásunkban csak akkor járhatunk el eredményteljesen, ha polgártársaink részéről nem akadékoskodással, hanem nemes és édes hazánk jövő boldogítására irányított cselekvéseinket megillető méltánylás és istápolásban részesítetünk.

A fentebbiekben röviden elmondtam azon keserűn tapasztalt dolgokat, melyek — sajnos — még igen sok helyen fordulnak elő a tanügy kimondhatlan kárára. Azon tanító, kit a sors olyan körülmények közé vetett, valóban sajnálatra méltó mert annak csak a neve tanító, de tetteiben nem az, aminek lennie hivatala van. Mily roppant különbség van egy említettem viszonyok között álló iskola és egy olyan közt, ahol a tanító korlátlanul, minden idegen befolyás nélkül intézheti iskolája belügyeit. Ő magának pedig szabad és lehet állása vesztelése nélkül legjobb meggyőződését követni tanterme kivül. Helyhelyen áldás sarjadzik a fáradsággal elhintett magból; míg amott dudva és gyom veri fel tanyáját az avatalan kezek által megmunkált telajon; amott nem tehet kísérletet a szegény polgárok jólétének emelésére, mert ha tesz, akkor a tanító hatalmas emberré válik, a hatalmat pedig féltékenyen őrzik az őt pörázon tartó elöljárói; emitt szabadon érvényesítheti tudományát, beavatkozhatik a közügyekbe is, és azért községe haladni fog a jólét felé, nem pedig visszacsenni attól, aminek mindenesetre történni kell ott, ahol a tanító működése egyesek által meg van bénítva. A bitorolt hatalom a tanügy terén sem lehet áldásos.

Öröm olyan iskolát vezetni, melynek iskolaszéke intelligens, valóban művelt egyénekből áll, kik képesek és készek a tanítót mint szakembert tisztelni, becsülni. De minden község soha sem lesz azon helyzetben, hogy tanügye élen olyan személyek álljanak. A tanügy vajdása tehát egyes helyeken mindaddig fog tartani, míg az óhajlva várt kizárólagos állami felügyelet ki nem ragadja azt a hivataltanok kezéből.

Adja Isten, hogy ez minél előbb bekövetkezzék!

Horváth Károly,
T.-becsei közs. tanító.

Meghívás.

A „Torontálmegyei Gazdasági Egyesület“ folyó évi tavaszi rendes közgyűlését N.-Beckereken május hó 12-én d. u. 4 óraker a megyeház nagy termében tartja meg, melyre az egyesület t. tagjai meghívotnak és megjelenésre felkérötnék. Tárgyak: elnöki jelentés, igazgató választmányi előterjesztések.

N.-Kikinda, 1884. május 3-án.

Bartok Géza, Hertelendy Gyula,
egyl. titkár. igazgató alelnök.

Meghívás.

A „Torontálmegyei Gazdasági Egyesület“ igazgató választmánya tagjait van szerencsém f. é. május hó 12-én d. u. 3 óraker N.-Beckereken a megyeház nagy termében az egyt. tavaszi közgyűlést megelőzőleg tartandó ülésre meghívni.

Tárgyak: A közgyűlés tárgyainak előkészítése, a kiállítási bizottság jelentése és Verscsay Gyula urnak a hitel-szövetkezetek szervezése iránti javaslata.

N.-Kikinda, 1884. május 3-án.

Bartok Géza, Hertelendy Gyula,
egyl. titkár. igazgató alelnök.

HIRHARANG.

* Steinbach Antal, kir. tanácsos, tanfelügyelő, hosszabb, hivatalos körújáról székhelyére visszatért. Mint biztos forrásból értesülök, kir. tanfelügyelőnk hivatalos körúlja alkalmával általános közoktatási ügyünk előmozdítását czélzó igen fontos intézkedéseket tett, amennyiben Hertelendyfalván, Nagy-Györgyfalván és Gyurgyevő alduina telepítvényes csángó községekben fölláttatandó állami iskolák tekintetében a helyszíni tárgyalások a kormánybizottság közvetítése, illetve közreműködése mellett befejeztettek. Pancsova szab. kir. város területén márf. é. szeptember 1-én megnyitandó felső állami leányiskola, állami „Fröbel“-féle gyermekkert, a létező állami

polgári iskolánál az 5-ik osztály megnyitása, úgy az állami polgári iskola mellé felállított ipartanműhelyre vonatkozó tárgyalások vég-elintézését nyertek. Pancsova szab. kir. város közönsége ezen intézetek elhelyezése céljából nemcsak a volt honvédkaszárnyát, egy 12 teremből álló emeletes épületet, de ezenfelül még egy másik városi épületet is bocsátott közoktatási kormányunk rendelkezésére. Örövendős, de egyben utánzásra méltó tény-körülmény! Biztos tudomásunk van továbbá arról is, hogy kir. tanfelügyelőnk több köz-ségben, a hol oly tanítók vannak alkalmazva, kik már 40 és 40 éven túl szolgálnak, de a magyar nyelvet nem bírták, ezek törvényeszerű nyugdíjaztatását elrendelte, nem különben, meg-tételek a kellő intézkedések arra nézve is, hogy az iskolák a nélkülözhetetlen tanszerekkel azonnal ellátassanak, az iskolai költségvetések, számadások szabályszerűen készíttessenek. — Dobricza és Uzdin községekben az állami elemi népiskolák úgy Nagy-Kikindán a felső állami leányiskola f. é. szeptember 1-én fognak meg-nyitni, több községben a nagyszámú tan-kötelesek arányához képest a tanosztályok szaporítása elrendeltetett.

*** Közvacsora.** A helyben alakuló félben levő „magyar nyelv terjesztő egyesület” mult szombat, Pest városánál megtartott közvacsoráján részt vett körülbelül 60 tag. A vacsora alatt — mely három fogásból állott és egy fél liter jó asztali borral tisztelegtek csak 80 kr. került, és a mely Erdődy urnak tisztelet és becsületére válik — tiszteletes Szalay József ur, mint a fennebb nevezett egyesület alelnöke, emelte az első poharat. Hosszabb beszédében azon nézetet fejtegette: hogy a magyar nyelv terjesztő egyesület sajtója a magának működésében azon türelmet, illetőleg phlegmatikát, mely minden valódi angol vérben már régóta honol, t. i.: ha min-ket valaki bánt, azt mi ne bántuk, hanem menjünk egyenes utunkon tovább békíteni és szeretni minden nemzetiségű testvéreinket, hogy azok törekvéseinket, illetőleg irányunkat belátva, úgy nyilatkozzék: ha szerb, román, tót, német s. b. nem volnék, magyar, viszont ha magyar nem volnék, angol szeretnék lenni. Szólt ezen intencióit illusztrálta vagy három példával, melyet saját maga Angliában tartózkodása alatt tapasztalt. Be akarta ezekkel és egyáltalán a fennebbiekkel is bizonyítani, hogy csakis ily elvek követése mellett lehet egy nemzet nagygyűlése és erőssé, utalván Angolországra. Beszédét zajos éljenek követték. Mint második szónok felemelkedett tiszteletes Jeszenszky Nándor ur, ki ép oly mérvben, mint elődje, szólt az ügy érdeméhez. Sikerült és az egyesület mibenlétéről szóló felvilágosító beszédet tartott még Redl, Fay, Szilvassy, Banyay és Szabó urak. — De Mat-ta-wowszky urat sem szabad a toasztírók sorából kifelejtünk, amennyiben azt monda: hogy mit ér a jó ezredes (Szalay József), ha nincs hadsereg; tömörülünk, szaporodjunk, és akkor a vezér velünk győzelmet fog aratni. — Hála istennek, a tagok száma már igen nagy, és minden körülmények közt életképes, különösen akkor, ha tekintetbe vesszük a más, sokkal kisebb vidéki városok, sőt mezővárosokat is, a hol ilyenek egyáltalán még rég virágoznak, de csak azt az egyet sajnáljuk, hogy az ily kedélyes, a magyar szellemű tökéletesen átlengett estélytől sok tagok, azok közt nagyobb részt a főbb és a legbefolyásosabb urak, távol maradtak. Van reményünk, hogy jövőben nem úgy lesz. — Éljen és virágoz-zék az egyesület honunk és minden nemzetiségünk javára! Sz-y.

*** Dalestélyt rendez a helybelyi „Munkás-képző- és társas-egylet”** folyó hó 10-én, szombaton, saját egyleti helyiségeiben (Eller-féle vendéglőben). Az ezen estélyre kitűzött program igen gazdag és mulató, miért is nem mulaszthatjuk el tisztelt olvasóinkat erre figyelmeztetni.

*** Tudományos felolvasást** a csillagászatról tart Harzer József, gimnasiunai tanár ur folyó hó 11-én, vasárnap, a helybelyi „Munkás-képző- és társas-egylet” helyiségeiben. Vendégek az egyleti tagok által bevezethetők.

*** Kivonat.** Városi főorvos. Hivatalos jelentés f. é. ápril hóban N.-Beckerek városának észlelt egészségügyi viszonyokról. I. Városunk lakosságának száma az utolsó népszámlálás szerint körülbelül 20.000. — A halálok következők. 1. Ragályos betegségek, ugymint: a) vörheny 1, b) hártys gégelob 1, c) hökkrut 2. — 2. Más betegségek 47, összesen 51 eset. II. Születés ápril hóban 74 jelentetett be. Kelt N.-Beckereken, 1884. évi május hó 3-án. Dr. Haidegger, vár. főorvos.

Prágából a hir hozatott, hogy V. Fer-dinand özvegye, Mária Anna elhunyt, életének 81. évében. A fejedelmű Viktor Emanuel sardiniai király leánya volt s 1831. február 27-én ment nőül Ferdinand főherceghez, a kinek fejére kévéssel azután tették föl a ma-gyar koronát. — Jóságos férje oldalán a nem-zeti ébredés napjaiban ült Magyarország trón-ján; gyöngéd női természete és szelid lelkü-lete derűs napfény gyanánt hatott a király életére, a kire súlyos és válságos napokban neheztek az uralkodás gondjai. Később, mid-őn Ferdinand, jelenlegi, dicsőséges uralkodó királyunk javára abdicált, a visszavonult uralkodó családi életének volt igazi nemtője Mária Anna, a kinek oldala mellől 1875-ben ragadta el a halál. Azóta az özvegy teljes oszondában

tölté napjait a cseh fővárosban, gyakorolva a jótékonyt s nemes szíve sugallta mindazon cselekedeteket, melyek női erényekben gazdag egyéniségét hosszú időkre emlékeztessé fogják tenni. — Halála gyásza a Habsburg-háznak, da gyásza egyuttal nemzetünknek is, mely osztozik uralkodója és családjának bá-natában s a mely miként máskor az öröm napjaiban, úgy ma, a gyász óráiban is azono-sítja magát az uralkodó ház érzelmeivel.

*** A románok.** Minap a torontál-megyei románok Banát-Komlóson nemzetiségi értekezletet tartottak. A gyűlést Ballán György banát-komlósi lelkész nyitotta meg. Elnökké választott Oprean György vankányi lelkész, jegyzökké Gattajancz György, a „Luminatoriu” munkatársa és Popok tanító. A gyűlé-sen 32 földmivelő volt jelen. Elhatározták, hogy a nagyszabedvű program alapján a ro-mán nemzetiségi pártot szervezni fogják. A nagyszabedvű oláh kongresszusra küldötték Babes Vinczét a banát-komlósi, Rotariu Pált a n.-szent-miklósi, Oprean Nesztort a lovrini és Martineszcut a zombolyai kerületből küld-ték ki. A gyűlés bizalmat szavazott a „Lumi-natoriu”, „Observatoriu” és a „Gazeta Tran-silvaniei” című nemzetiségi lapoknak. — Alig hittünk szemecskéim, mikor a fennebbi érte-kezlet coriphaeussai között a tisztelendő Ballán György és Oprean György neveit is olvashat-tuk. Ha nem lepett volna is meg valami kel-lemesen, hogy neveztek, a szabadelvű párt elleneben, csupa elvi elhajlásokból egy másik párt zászlója alá esküdtek, de azt sehogy se bírtuk megmagyarázni, hogy actualis lel-készek, a szabedvű programhoz csatlakozva, oly párthoz szegődjenek, mely, ha törekvéseit még merészebben folytatandja, a hazaárulás bűnében nem nagy fáradsággal lesz elmar-asztható.

*** Meghívás.** A „Délmagyarországi tanítóegylet” „Török-kanizsai fiókegylet”-e ez évi tavaszi gyűlést Török-Kanizsán, f. évi május hó 15-én fogja megtartani; melyre va-szerencsénk a t. tagtársakat s érdeklődő ügy-barátokat tisztelettel s azon megkereséssel hívni meg, mikép a d. e. 8 órakor minden-esetre megnyitandó gyűlésre pontosan megje-lenni sziveskedjenek. A gyűlés tárgyaljesnek: 1. Megnyitó s elnöki jelentés. 2. Tudósító válaszok. 3. A mult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvassása és hitelesítése. 4. Fölolvassás, ille-tőleg értekezés Dudas Pál p. kocsbóti tanító úr által a „Erkölcsei nevelésről.” — Gyakorlati előadás Kempf Géza tanító úr által, a „magyar nyelvtanból.” 5. Pénztári jelentés és a tag-díjak beszedése. 6. A „Szeretetház” ügye. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok, egyéb keblügyek és a jövő gyűlés megállapítása. Kis-Zomboron, 1884. évi május hó 6-án. Hazafüi idővezetelő Ökrös József, f. egyt. főnök. Nagy János, f. egyt. jegyző s pénztáros.

*** Nagy-Kikindáról írják** május hó 4-éről, hogy ugyanott a banát-komlósi vá-lasztó szabadelvű pártja rendkívül népes gyű-lésen megalkult. Elnök Hertelendy Gyula, másodelnök Reviczky Tamás és Deszeny Mór; jegyzők Domba László, Klobuchrich Károly és Szucsú János. A végrehajtó bizott-ság is megalkult. A volt képviselőnek, Gödl Károlynak egyhangulag bizalom szava-ztatott. Küldöttség által meghívattak, beszámoló beszédét megtartotta helyeslések közt. Délután fényes bankett volt, melyen felkő-szöntök mondtak a királyra és családjára, Tisza kormányelnökre és a kormány tagjaira, Hertelendy főispánra, Gödl képviselőre és a párt elnökeire.

*** A verseczi szőlőkben** ismét föl-lépett a phylloxera és a tortrix pillériana. Hogy ez az idei botermésre nézve nem valami örövendős, könnyen elképzelhető.

*** A gépkezelőket és fűtőket vizsgálóbizottság Temesvárott** a legközelebbi vizsgálatokat május 18-án és 19-én fogja megtartani. Jelentkezni szóval vagy írásban lehet a m. kir. államépítészeti hivatalnál Temesvárott (dikasterialis épület), mely alkalommal a név és lakhely pontosan megjelölendő.

*** A hirlap mellékletek díjainak megváltoztatása.** A közmun-ka-és közlekedésiügyi minster a következő hir-detést teszi közzé: A hirlapok mellett szél-küldött megánhirdetések díja, mely eddig iven-kint és 100—100 példány lenyomat szerint a sulya való tekintet nélkül 40 krajczárban volt megállapítva, az osztrák postagazgatással egyetértőleg f. évi május hó 1-től kezdve a belföldi forgalomban akképen változtatattik meg, hogy mindennemű külön mellékletekért, melyek aköz hirlap szerkesztősegektől akár más egy-énektől erednek, úgy szintén magán hirdetésekért, melyek összehajtvá, füzeve vagy köve a hirlapok-kalszélküldetnek, 100—100darabonkint követ-kező suly szerinti díjak szedendők: ha egy darab melléklet sulya 25 gramig terjed 50 kr., 25 gramon felül 50 gramig 1 frt, 50 gramon felül 75 gramig 1 frt 50 kr., 75 gramon felül 100 gramig 2 forint, 100 gramon sulyon felül 125 gramig 2 frt 50 kr., 125 gramon felül 150 gramig 3 frt, 150 gramtól 175 gramig 3 frt 50 kr., 175 gramon felül 200 gramig 4 frt, 200 gramon felül 225 gramig 4 frt 50 kr., 225 gramtól 250 gramig 5 frt. Mellékletek, ha egyenkint, vagy ha többfélék együttesen, egy-hirlapnál a 250 gramot meghaladják, nem küldhető, valamint önálló hirlapok s

még ha azok egy és ugyanazon kiadónál je-lennek is meg. Megjegyzendő azonban, hogy a hirlapok mellékletjei, ha föllepül együtt küldetnek szét, külön díj alá nem esnek, akkor sem, ha a mellékletre a föllepül elkülönítve lehet előfizetni. A Németországgal való for-galomban a hirlapmellékletek díjai és szabályai érintetlenül maradnak.

KÖZGAZDASÁG.

Korai jegyverések és a biztosítás. A leg-utóbbi napokban az ország több vidékén tetemes jeg-verések voltak és a biztosító társaságok legtöbbjénél már nagyobb számú jegkár-bejelentések is történtek. A vetéseknek jó aratással biztató állása mellett az előrelátó gazdákat méltán gondolkozóba ejheti e szokat-lanul korán jelentkező veszély és serkentésül szolgálhat nekik arra, hogy terményeiknek jegkár ellen leendő biztosításával — mivel a díjak magasságára nézve a biztosítás korább vagy később kezdődése különbséget úgy sem tesz — ne késsenek. A közelebb lefolyt évek kedvezőtlen eredményei a régebbi biztosító intézeteket egy konkordátum fölére indították, melynek alapján a díjakat egyöntetűen — tetemesen felmelelre — szabták meg és a biztosítási feltételeket lényegesen szigorítot-ták; nevezetesen: minden néven nevezendő rabhat-en-gedményezést kizártak; az aratási és cséplési költségeket már 75% magasságra kárnál is le fogják a kárterítésből számitani; a kárbejelentő felektől a szemle előtt is 10 frt terjedhető költségbiztosítást letéteményezésének követhetnek és a választott bíróság 3-ik tagját (az elnököt) az érdekeltek társaság által kijelölendő 3 egyén közül engedik csak választani. A „Magyar-fran-cziai biztosító részvénytársaság” — mely a gazdalközönségnek elejétől fogva igen előnyös és libe-rális feltételek által tette könnyűvé a jegbiztosítást — nem lépett be a fennebb jelzett konkordátum-szövetkezésbe, hanem ezáltal is önállóan működik, fenntartva eddigi módszerét, hogy a biztosításkor csak a díjösszeg felét (dohány és szőlőnél 1/10 részét) fizeteti és csak kár esetén — de csakis a jegkár szenvedett földdarabok után — vonja be utólag a díjpotlókokat. E mellett változatlanul a legkisebb szigorítás nélkül, fenntartja eddigi biztosítási feltételeit, melyek szerint: az aratás és cséplési költség csak teljes (100%) károknál számitatik le, a választott bíróság elnöke — a társaság általi jelöltetés nélkül — kir. bíróság kinevezésének van fentartva, és költségbiztosítás letéteményezése (s csak 100 frt összegig) csupán választott bírósági becslés esetén követhető. E mellett a „Magyar-Fran-zia” 6 éves jegbiztosítás esetén a felek javára a díjból 20%-ot rezervál, a mi — mint egyébb könnyítő és liberális módszereinek kiegészítője — a magyar gazdalközönség figyelmére teljesen méltó.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank 1884. évi április havi forgalomkimutatása

I. Takarékpénztári betételek frt kr.	
állása 1884. márcz. végével	462429 29
betételek ápril hóban	17963 23
összesen	480392 52
visszaafizetések ápril hóban	31515 81
állása ápril végével	448876 71

II. Folyó számlái üzlet	
tevőleges egyenleg márcz. hóban	146796 69
kiadások ápril hóban	3504 80
összesen	150300 49
visszaafizettetett ápril hóban	7743 54
tevőleges egyenleg ápril végével	142556 95

III. Leszámitolási üzlet	
a) bankváltók	
a tárcza állása márcz. végével	372565 77
leszámitoltatott ápril hóban	98959 89
összesen	471525 66
visszaafizettetett ápril hóban	116297 84
a tárcza állása ápril végével	355227 82

b) hitelegyleti váltók	
a tárcza állása márcz. végével	6165 —
leszámitoltatott ápril hóban	340 —
összesen	6505 —
visszaafizetések ápril hóban	365 —
a tárcza állása ápril végével	6140 —

IV. Előlegezések értékpapirokra	
állása márcz. végével	8657 50
kiadatott ápril hóban	41 —
összesen	8698 50
visszaafizetések ápril hóban	500 —
állása ápril hóban	8198 50

V. Ingatlan kölcsönök	
állása márcz. végével	32656 37
kiadatott ápril hóban	1007 56
összesen	33663 93
visszaafizetések ápril hóban	5 —
állása ápril végével	33658 93

VI. Pénz-forgalom	
kézpénzgyenleg márcz. végével	10192 89
bevételek ápril hóban	260319 02
összesen	270511 91
kiadatott ápril hóban	226875 34
egyenleg ápril végével	43636 57

Menetterv

nagy-kikinda—nagy-beckereki vonalrészén.	
reggel délután	
Nagy-Kikinda	4.— 2.45
Váalom	4.36 3.15
Karlova	5. 3 3.35
Beodra	5.22 3.49
Török-Becse-Fran-yova	6.23 4.33
Kumán	6.55 4.57
Mellencze	7.21 5.17

Ellemér	indulás	7.51	5.40
Nagy-Beckerek	érkezés	8.15	6.—
	délelőtt este		

déllelőtt délután			
Nagy-Beckerek	indulás	8.30	4. 7
Ellemér	érkezés	8.51	4.40
Mellencze	érkezés	9.15	5.16
Kumán	érkezés	9.34	5.44
Török-Becse-Fran-yova	érkezés	10. 3	6.30
Beodra	érkezés	10.43	7.30
Karlova	érkezés	10.56	7.50
Váalom	érkezés	11.16	8.15
Nagy-Kikinda	érkezés	11.45	8.51
	délelőtt este		

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Irodalmi meglepetésben részesült folyó évi május elsején a magyar olvasó-közönség. „Magyar Salon” címmel ugyanis egy pompásan kiállított képes havi folyóirat indult meg, mely magában foglalja irodalmunk legelső kitűnőségeit. Legnagyobb írónk és legkitűnőbb tudósaink adtak egymásnak találkaít a „Magyar Salon” hasábjain. Jókai új regényt kezd meg „Az apja fia” címmel. Bévös tollának minden varázsa benne van e rendkívül érdekes regényében, melyhez a költő leánya Jókai Ióza k. a. rajzolt kiválóan sikerült illusztrációkat. (A könyv címlapját szintén Jókai k. a. rajzolta.) — Mikszáth Kálmán kitűnő humoristánk pompás élet-képeket ír „A hol a víz is virágozik” címmel. Pulszky Ferenc az ötvös műkiállításról ír kiválóan érdekes cikket. — Vámbéry a mahdikról értekezik. Szász Károly és Komócsy József verseket írnak. — Gróf Zichy Jenő az országos kiállítás és az ipartörvény fontossá-gát fejtegeti. — Szemere Attila japáni utjáról ad jegyzeteket. Ezeket kívül írtak még a „Magyar Salon”-ba: Borostyáni Nándor, Szana Tamás, Simonyi Zsigmond, Hevesi József, Hanusz István és Hidas Pál. — Serly Lajostól a népszínház karnyagától csinos kis zeneművet közöl a „Magyar Salon”. — Van benne továbbá bő irodalmi szemle is. — A füzetet 30-nál több eredeti illusztráció díszíti. — Jankó János humorisztikus ön-jával is találkozik itt az olvasó. — Mikszáth Kálmán arcképét Paczka Ferenc kitűnő festőnk készítte el. — Szemler Mihálytól nagy választási képet látunk. — Dörre Tivadar pedig Mikszáth novelláját illusztrálja. — Az apróbb rovatok is igen érdekesek. A „Magyar Salon” közlő divattudósait is, valamint az újabb ta-lálmányokról sem feledekeznek meg. — Egy szóval a „Magyar Salon” tartalma a legváltozatosabb és legér-dekeesebb és mi a legmelegebben ajánlhatjuk e gyö-ngyűré vállalatot olvasó-közönségünk figyelmébe. — Az előfizetési ár: negyedévre 1 frt 75 kr. Egyes füzete ára 60 kr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., kerepesti-ut 13. sz.

Az „Ország-Világ” IX-ik füzete szokott dúsz tartalommal jelent meg. Nem pusztá szó ez, hanem tény; álljon itt adatként a tartalom:

P. Markus Emma. (Arcképpel. — Feledni! (Köl-temény.) Majthényi Flóráról. — Lilium Eszter. (Elbe-szélés) Báro Podmaniczky Frigyesről. — A nők vonzó ereje. (Képpel.) — Török vagy szakad. (Regény.) Degré Alajostól. — A makranczos. (Képpel.) Az első fekete öltöny. (Rajz.) ifj. Hubert Vilmostól. — Válasz kedve-sem levelére. (Költemény.) Mészáros Istvántól. — Egy kép az erdőből. (Képpel.) — A csukapásztor. (Jspán rege.) — Tengeresillapítás olajjal. (Képpel.) — A hét története. Camille d'Epemaytól. — Dalmady Gyözö. (Arcképpel.) — Szilágyi Erzsébet. (Történelmi rajz.) Tóth Lőrincztől. — Oh, hányan... (Költemény.) Csák-tornyai Lajostól. — Május elsje. — (Rajz.) Sárvány Sebestyéntől. — A róza románc. (Költemény.) Mátyray Lajostól. — Hölgyek divatjáról. (Tavaszi séta.) Hidas Páltól. — A gyermek féleme. (Képpel.) — Élık és holtak története. — Csodálatos elbeszélés. Irta Thierry Gilbert Augustin. — Propertiusból. A végora. Vesz-tett szabadság. (Költemények.) Fordította Csengeri Já-nos. — Táborozás a tomasi csata előtt. (Képpel.) — Epsoni bookmakerek. (Képpel.) — Irodalom, színház, művészet, sakk, rejtvények stb.

Mindenki láthatja ebből, hogy az „Ország-Világ” az irodalomban páratlan magasságot ért el. A szer-kesztő Degré Alajos érdemes multja és nagy össze-költései teszik lehetséges ezt. A nyári évd alatt ismertetni fogja hazai fűrdőinket és ezek hirdeteseit jutányosan közli. — Előfizetési ára: egy évre 10 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr.

A kaszinó gubiczeihez.

Melegebb és tisztább az ég,
Napról napra, hétről hétre,
Éhetetlen gubiczeim
Repüljtek hát a rétre.

Ott most minden éled s virul,
Kezdődik az amor idény,
S nem egy kontyos fűrgő gibicz
Lesz menyasszony, lesz vőlegény.

Benn a nedves falak között,
Körülzsongva asztalunk,
Ugy megzavartok, hogy mikor
Üdvös volna, nem tromfolunk.

S így a gibicz koncert miatt,
Bukdácslunk egyre másra,
Nőstüni s tojni szálljunk
Hát az aradáci sásra.

Szerkesztői üzenet.

Dr. Sziklay Károly urnak, Kis-Zomboron. Szak-nézeteit jövő számban közöljük.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

862. sz. közl. 1884.

(178-31)

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő n.-jécsai községi orvosi állomás, mellyel 500 frt évi fizetés és a községi képviselők által megállapított díjak vannak összekötve, — folyó év **Junius** hó 5-ik napján, d. e. 10 órákor, a nagy-jécsai község házában tartandó szabad választás útján fog betölteni. — Pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint kellő okmányokkal ellátott kérvényeit folyó év május hó 30-ig ezen szolgabíróshoz benyújtani.

Csenyén, 1884. év május hó 2-án.

Dellimanich Imre,
szolgabíró.

2030. sz. 1884.

(177-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. e. f. törvénzék, mint tllkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Selegianu Demeter, ügyvéd, nagy-beckereki lakos végrehajtónak, Gyorgye, ferjezett Petrovits Toda és Gyorgye Gyurka t. és t. gyamatyjuk mint gyámogondnok által képviselt kk. Gyorgye Vikentie és Sztana, kis-toráki lakosok végrehajtást szenvedők elleni a vagyonközösség végrehajtás utján megszüntetése, valamint 35 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-beckereki kir. törvénzék, a n.-beckereki kir. járásbírósg területén levő, Kis-Torák község határában fekvő, a 365. sz. Ujkvben A. I. 4025-c., 4441., 1657., 1828., 1947., 2179., 2416., 2593-5. és 2926-5. r. sz. a. foglalt felerészben végrehajtáson kívül álló Selegianu Demeter — másik felében Gyorgye, ferj. Petrovits Toda, kk. Gyorgye Vikentie és Sztana tulajdonul felvett egész urb.

telek nyolczadára az árverést 850 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1884. évi **Junius** hó 4-ik napján, délelőtt 10 órákor, Kis-Torák község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 85 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-beckereki kir. e. f. törvénzék telekkönyvi osztályának 1884. évi márczius 19-én tartott ülésében.

KOTZÓ PÁL

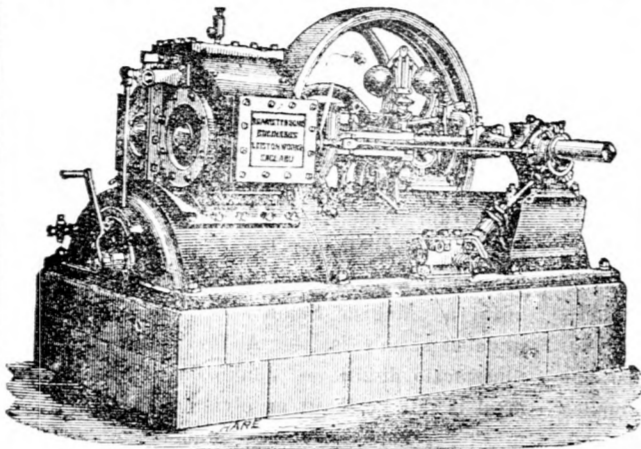
GÉPÉSZ-MÉRNÖK

Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

ajánlja gazdasági gépraktárát

fa-, szén- és szalmafűtésű gőzmozgonyait, soros és szorva vetőgépeit, ekéit, stb. stb. angol és amerikai szerkezetű gőzcséplőgepeit, tisztító vagy egyszerű járgány cseplőit, rostait, stb.

Különös figyelmet kér:

Garrett R. és fiai Compound

gőzmozgonyaira és fekvő gőzgépeire, melyek egyenlő erőfejlesztésnél 40% tüzelőanyagot takarítanak meg, minden más géppel szemben.

Garrett R. és fiai szab. dobjárja, acél alzattal és kétoldalt recézett négyszer használható acél-sínekkel, a mi

könnyű járást, nagy munkaképességet, tartósságot, tiszta kicseplést és tökéletes tisztítást biztosít.

Legújabb **harangjárgányaira** az összes perselyek egy alapötvényen, miáltal tönkretelhetetlenek könnyű járatuak.

(103-104)

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy a „magyar királyhoz” címzett szálloda mögötti udvarhelyiségben, a tüzoltó-laktanyával szemben egy

gépjavitóműhelyt

egybekötve

gazdasági gépraktárral

nyitottam. Átveszek ott mindenemű gépjavitásokat, mint gőz- és járgánycséplőgepeket, fecskendő, szivattyú és kazánjavításokat, átveszek sár és kerítésrácsokat.

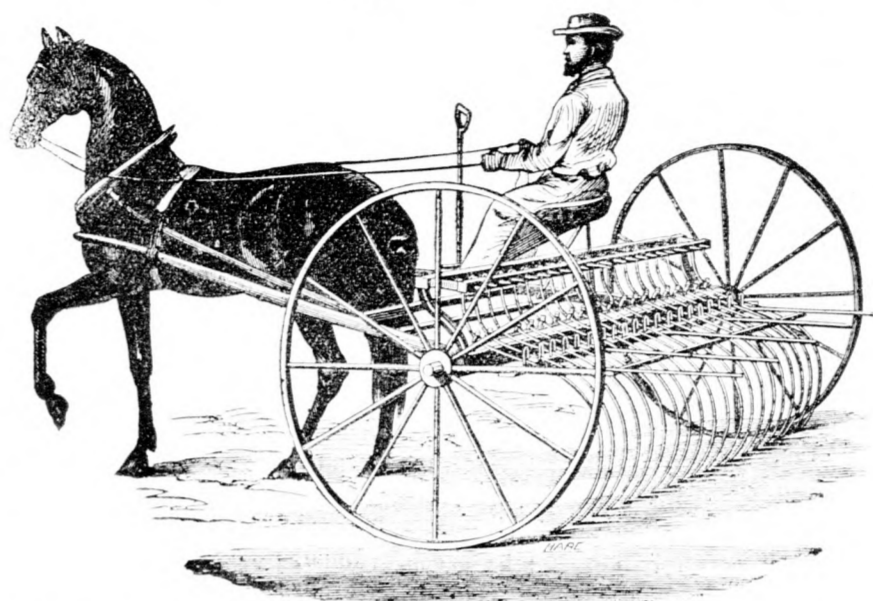
varrógépjavitások

nálam alaposan eszközöltetnek, bárminemű a szakmamba vágó munkákat átveszek, a melyek szolid elkészítéséért kezeskedek.

Szives pártfogásért esd

(169-3.2)

Egy tanonc jó házból nálam felvétetik.

Wingler Ferencz,
okleveles gépész Budapestről.

**„RUSSANDA”
iszapfürdő
Mellenczén,
Torontálmegye.**

A fürdő idény kezdete úgy mint minden évben május 15-én. Ezen iszapfürdő, melynek jó hírneve a fürdő határának környékén már tulszárnyalt, különösen alkalmas a következő betegségek ellen: görvély, vérszegénység, esuz, idült esuklóbajok és esontbörgyulladások, ideg és borbetegségek, rendetlen havi tisztulás, valamint bujakóros szenvedélyeknél. Egészséges vidék, fürdőszálloda restauratioval; fürdőzene; posta, távirda és vasuti állomás; társaskocsi (omnibus) közlekedés.

Bővebb tudósítást ad készséggel Dr. Rankovits Szilárd, fürdőorvos Mellenczén. (156-5.4)

DAUN GYULA, N.-Beckskereken,
mint
Clayton és Shuttleworth-féle
gazdasági gépgyárak képviselője.

ajánlja a legjelesebb

gőzmozgony- és cséplőgepeket,

valamint dusan berendezett

RAKTÁRÁT:

járgányos cséplők,

rosta, trieur és mindennemű gazdasági gépeket

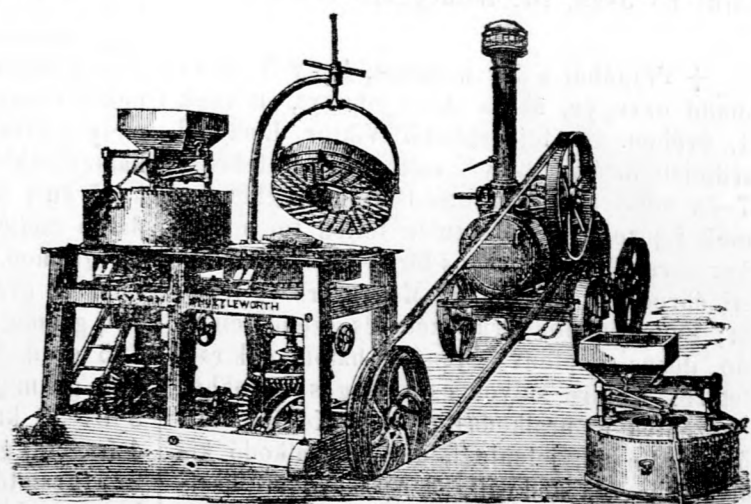
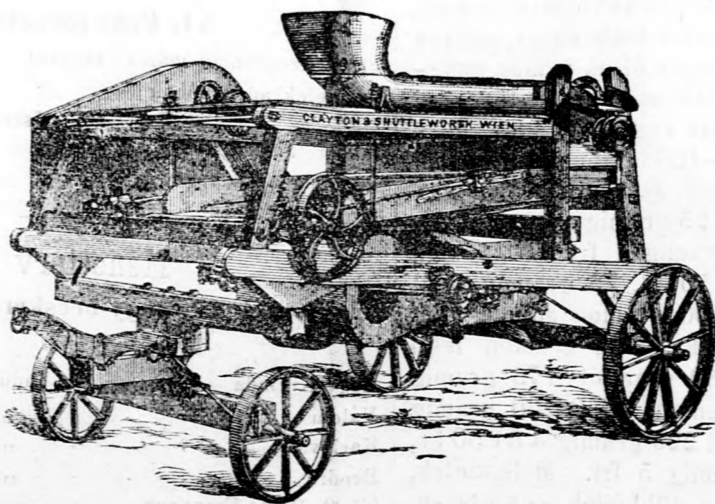
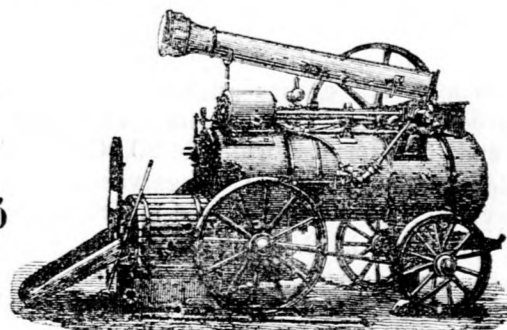
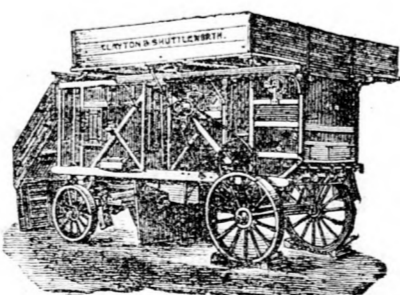
a legjutányosabb áron:

továbbá:

gépi szükségleteket,

és pedig:

angol gépszij, rostalap, tömitő anyag, mézganeműek, dobsin, kazáncsővek stb.

(404-129)

(154-4)

**A MOHAI
AGNES
FORRÁS**
hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE
kítinó szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajában. Általában a víz mind azon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos. Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend. 1883. évben 1 millió palaczk szállított el.
Fris töltésben mindenkor kapható
Édeskuty L.
m. kir. udv.
ásványviz-szállítóház Budapestben.
Ugyisint minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a

Hivatalos hirdetések:

Magan hirdetések:

Melléklet a „Torontál” 1884. évi 19-ik számához.

3884. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (176—1.1)

Ezennel közhírré tetetik, miszerint több helybeli 1890, 1826, 1739, 1929, 540, 283, 1503, 664, 2058, 1840, 2001, 1002, 139, 22, 211, 1871, 2027, 1726, 1317, 1636, 1216, 1900, 1977, 1401, 740, 1159, 1153, 225, 1648, 2295, 1106, 1130, 269, 286, 164, 442, 203, 187, 118, 86, 91, 71, 364, 115, 598, 2031, 2078, 2073, 2072, 1301, 1467, 940, 941, 961, 690, 1007-1036, 1015, 1037, 1077, 984, 475, 1501, 543, 525, 503, 640, és 505. ház szám alatti lakosoknál hátralékos állami, községi adó, hadmentességi díj, illeték és helyegcsonkítás fedezése végett lefoglalt többféle butorok és agyнемűek, 73 hekt. 32 liter buza, 12 drb szőnyeg, 12 kocsi, 1 hintó, 3 ló, 30 mm. kukoricza, 1 tehén, 1 Trieur, 1 varrógép, 500 l. pálinka, 20 zsák liszt, 40 pár cipő, 10 uti bunda, egy arany zsebóra lánccsal és 8 kabát. f. évi **május** hó **30.** és **31.**-én, d. e. 9 órakor, a városház épülete előtt nyilvános árverés útján eladatni fognak.

N.-Beckerekén, 1884. évi ápril 26-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3885. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (175—1.1)

Ezennel közhírré tetetik, miszerint több helybeli 248, 2470, 2193, 2172, 319, 20, 418, 331, 2237, 1911, 2470, 2042, 395, 215, 1015, 1903, 408, 91, 225, 101, 200, 15, 269, 369, 783, 785, 776, 734, 733, 731, 716-17, 715, 700, 735, 739, 745, 750, 752, 817, 819, 848, 870, 888, 891, 895, 897, 899, 902, 906, 863, 869, 920, 926, 1010, 2031, 2046, 2076, 2483, 2502, 2511, 2003, 2012, 2015, 2024, 2071, 2351, 1547, 1953, 1945, 1962, 1942, 1923, 1841, 1865 ház szám alatti lakosoknál hátralékos állami, községi adó, hadmentességi díj, illeték és helyegcsonkítás fedezése végett lefoglalt többféle butor, 5 varrógép, 25 kocsi, 4 szőnyeg, 55 hekt. 76 liter buza és 1 tehén f. évi **május** hó **30.** és **31.**-én, d. e. 9 órakor, a városház épület előtt nyilvános árverés útján eladatni fognak.

N.-Beckerekén, 1884. évi ápril 26-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

9186. sz. 1884. **Pályázat.** (167—2.2)

Torontálmegye törvényhatóságánál lekötés folytán üresedésbe jutott közigazgatási gyakornoki állás levén betöltendő, felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy legalább a jogi négy évi tanfolyamnak a fennálló szabályok szerint való bevezését és az állam tudományi államvizsgának sikeres letételét igazoló bizonyítványokkal felszerelendő kérvényüket f. évi **június** 1-ig előirrotthoz, a hivatalban levők hivatalfőnökük útján, különben pedig közvetlenül küldjék be.

Pályázhatnak oly egyének is, a kik a szabályszerű 4 évi jogi tanfolyamot bevezették ugyan, de az államvizsgát még le nem tették, ezek azonban kötelesek az államvizsgát szolgálatba lépésük után legkésőbb egy év alatt sikeresen letenni, különben állásukat veszítik.

Egy egy állással 300 frt évi fizetés és 60 frt lakbérilletmény élvezete van egybekötve.

Torontálmegye alispánja

Figyelemre méltó!

Roborantium (haj és szájalakmóvesztő essentia) tudományi alapon és többször sikeresen nyugvo szer fejlopszobás, hajkibálás, kopaképzés és hajszállítás ellen. Az egyedüli szakállmentesítő és erősítő szer, mely nyelleges eredményeket képes felmutatni. A Roborantium erősítő és éllettő tulajdonságai fogva biztos szer gyenge emelkedő tehetőség és fejlopszobás. Eredeti üvegenkénti ára 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Kosmetikum. (hajszállítás ellen, puhítja és gondtalanítja a haját. Egy eredeti üveg 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.)

Eau de Hebe, (keleti szappán szer, a testnek természetes illését, fehérségét és fényt ad; elválasztja a bőrtől a szappán és májfoltokat. Ára 85 kr.)

Bouquet du Serail de Grolich, (szokkondó, elbékítő illag részere. Minden parfüm gyöngye. Rendkívüli elegáns kiállása üvegenkénti ajándéknak is alkalmassá teszi. Ára 1 frt 50 kr.)

Kárpáti csoda-viz, (fontos szer minden fogfájás el-távolítja és a fogak ápolására nélkülözhetlen; ára 60 kr.) Használati utasítások, köszönet nyilatvitasok és bizonylatok minden üvegehez mellékelve. (68—20.12)

Főraktár: I. GROLICH urnál. BRÜNN.
Raktár: N.-Beckerekén: Mencer L., gyógyszerésznél; — Budapest: Neruda F., hatvani-utca 10; — Aradon: Tabakovits J., fodrász; — Pécsen: Kovacs M., gyógyszer; — Nagyvaradon: Molnar J. és L., gyógyszer; — H.-M.-Vasárhelyen: Kis Gy., gyógyszer; — Újvidéken: Plavšić G., gyógyszer; — Temesvároton: Terezy I., gyógyszer; — Zomboron: Gallé Emil, gyógyszer.

TARNÓCZY GUSZTÁV
állandó kiállítás és kísérleti telepekkel összekötött
MEZŐGAZDASÁGI GÉPESÁRNOKA
Budapest, váci kőút 49-ik szám alatt.

Ajánlja:
a legkiválóbb **Hornsby & Sons**-féle gőzmozgonyait és csep-
lőit kívánatra a legújabb **Yull**-féle szabadalom szerinti kötel-
hajtásra berendezve is, továbbá jarganyos fekvő és osz-
lopos cseplőkeszleteit, kezi cseplőgépeit, szelelő és
űszög rostait, trieurjeit, vetőgépeit, szeska- és repavá-
gőit, kukoriczamorzoló és daráló gépeit, malmokat
gőzhajtásra, mindenféle legjobb és legújabb földmívelési esz-
közöket, kaszáló és arató gépeit, egyáltalán minden a gaz-
dasághoz szükséges eszközöket.
A javított kis óriás csutkas tengeri daralót 60 for-
rinton. (153—6.3)

Ugyiszinte bármiféle javításokat is elfogad és lehető jó kiál-
lítás mellett olcsón számít fel.
Gépei nem egy gyárból valók, de az ósmert összes jó gyá-
rakkól választva, úgy, hogy ott minden jó gyárnak specialitása
megjelölhető. Minőségük összehasonlítható kísérletek által állapítottak
meg, de minthogy a gazdák viszonyai és igényei különbözök, úgy
az esetleg meg nem felelő gépek vissza vétetnek és kívánatra a
pénz is visszaadatik. Gépek kísérletre is adának; áruk a legjutá-
nyosabbak, részletfizetés is elfogadhatnak, melyek nagyobb össze-
geknél és kellő biztosíték mellett 10 evre terjedhetnek.
Arjegyűk ingyen és bérmentve küldetik.

